

Az utolsó Bercsényi minősítő táblázata 1830-ból,

Gróf Bercsényi Miklósnak, II. Rákóczi Ferenc hűséges bujdosótársának fia — László — mint tudjuk, Franciaországba kerülvén, fényes katonai pályát futott meg, amelyet mint „Maréchal de France“ fejezett be. Fiából, Ferenc Antalból, már nem lett ilyen híres ember. Ennek második gyermeke volt László, akiben a nagymultú családnak magvaszakadt, 1835. november 28-án.

Gróf Bercsényi László még Párisban született, 1781 október 15-án (minősítő táblázata szerint 1782-ben). Azonban atyja, a nagy forradalom zavaros napjaiban magával vitte Bécsbe s katonai pályára adta.¹

1799-ben lett hadnagy a cs. és kir. 9. („Frimont“) huszárezredben s vitézül harcolta végig az 1799., 1800., 1801., 1805., 1809., 1815., 1814. és 1815. évi hadjáratot. Azt írják róla, hogy 1809. április 25-án, Regensburgnál meg is sebesült. Erről azonban minősítő táblázata mitse tud, sőt azt olvashatjuk benne, hogy: „ist nie blessiert worden.“

1814. februárius 8-án Cávaleopollónál kitüntette magát s ennek jutalmául őrnaggyá lépett elő a még csak 32 éves Bercsényi. 1815. március 9-én cs. kir. kamarás lett.

Magyarul nem beszélt tökéletesen, s bárha úrimodorú ember és jóindulatú előjáró volt, nem tudta a tisztikar bizalmát és szeretetét megnyerni. Ennek talán veleszületett büszkesége is egyik oka lehetett.

A napoleoni háborúk lezajlása után, az ország nyomorúságos pénzügyi helyzete s a hadsereg ennekfolytán beállott apasztása következtében, nagyon megromlott az előléptetés. Így történt, hogy Bercsényinek is 9½ évig kellett az alezredesi rendfokozatra várnia. Feljebb nem is jutott.

1850. végén, amikor a lengyel forradalom kitört, szóbakerült, hogy Ausztria is beleavatkozik Oroszország oldalán a küzdelembe. Bercsényi László azonban nem akart fegyvert fogni Lengyelország ellen, amely dédapjának menedéket adott. Az ezredesi előléptetést meg se várva, inkább megvált a katonai pályától, 1831. elején. Haláláig Kassán élt nyugalomban. Úgy mondják, hogy daliás szép férfi volt.² Családot nem alapított s így elhunytával megfordították a Bercsényiek ősi címerét. Ma már sírjának sincs nyoma.

A bécsi hadilevéltárban őrzött utolsó minősítő táblázatát itt közöljük:

¹ Br. Forster Gyula: Gróf Bercsényi László Franciaország marsallja. 213—214. l.

² I. h.

Individuelle-Beschreibung.

Des Herrn Oberstlieutenant Ladislaus Grafen Bercseny des Hussaren Regiments König Friedrich Wilhelm von Preussen Nr. 10.

Für das Jahr 1850.

Ladislaus Graf Bercseny kais. ist anno 1782 zu Paris in Frankreich gebohren, katholisch ledig, Rang von 11.-ten Oktober 1825.

J. M. T.¹

Dienstbeschreibung

Bey Frimont Hussaren

Als Unterlieutenant — 1 9 19
 „ Oberlieutenant — 5 10 —
 „ 2. Rittmeister — 4 — 17

Bey diesen Regiment

Als 1. Rittmeister — 5 4 13

Bey Fürst Lichtenstein Hussaren

Als 2. Major — — — 4 4 26
 „ 1. Major — — — 5 5 10

Bey diesem Regimente

Als Oberstlieutenant 6 11 19
 Dient in allen — — 31 8 14

Physische Kräfte und Constitution

Von starken Körperbau leidet jedoch öfters an Hémoroiden das ihm zuweilen dem Dienst entzieht, hat demohngeachtet die Concentrierungen immer mitgemacht.

Kenntnisse und Wissenschaften

Spricht und schreibt deutsch, französisch gut und ungarisch ziemlich gut; kann Geschichte, Geographie und liebt die Lecture.

Moralischer Caracteur und sittliches Betragen

Von lebhafter etwas stolzer Gemüthsart ohne sittlichem Fehler.

¹ Jahre, Monate, Tage.

- Art sich in allgemeinem Leben. In Gesellschaft anständig und gegen seine Untergebene zu artig, gegen seine Untergebenen nachsichtig. Besitzt aber betragen das Zutrauen und Liebe des Offiziers Corps nicht.
- Geschickt verlässlich und eifrig im Dienst Das Exerciren- und Manœvriren versteht er gut, benimmt sich vor der Front thätig, weis seine Division geschickt vorzuführen und zu bewegen. Versteht den Dienst, doch in der heurigen Concentrirung, wo der Obrist Commandirt war, bemerkte ich dass er nicht mit gehörigem Eifer das Regiment comandirte und nicht in gehöriger Kenntniss von Genre des Regiments ist; guter Reiter und mittelmässiger Pferdekennner und ist mit der vorgeschriebenen Anzahl Pferde versehen.
- Beurtheilungs Kraft in Militaire-Fach. Hat eine sehr gute Beurtheilung in seinem Fach.
- Betragen vor dem Feind und anzahl der mitgemachten Campagnien Vor dem Feind benimmt er sich thätig und persönlich tapfer; wurde wegen seinem Benehmen in der Affaire von Cavalepollo am 8. Februar 814. zum Major befördert, hat die Feldzüge vom Jahr 799, 800, 801, 805, 809, 813, 814, 815 mitgemacht und ist nie blessirt worden.
- Anlage zur höheren Ausbildung Bey seinen guten Talenten allerdings.
Gorikowski m. p. GM.
- Signatum Eperies den 18. Octobris 850.
Vidi mit dem Bemerken, dass es ihm an Fähigkeiten nicht fehlt, jedoch zeigt sich nicht immer gleicher Diensteifer.
EH. Ferdinand m. p.
- Vidi Caschau d. 25. 8-ber 850.
Gantz einverstanden
Máriássy m. p. FML.